

İSTİHDAM PAKETİ

Aydınlık Dergisi, 25 Mayıs 2008

Yıldırım Koç

Kamuoyuna "İstihdam Paketi" olarak yansıyan yasa tasarısı, 15 Mayıs 2008 günü yasalaştı ve Cumhurbaşkanlığı'na gönderildi.

Tasarının ilk biçiminde yer alan iki önemli olumsuz düzenleme, Meclis'e sunulurken taslaktan çıkarıldı. Bu iki düzenleme önümüzdeki dönemde yeniden gündeme gelecektir.

Düzenlemelerden biri, kıdem tazminatına ilişkindi.

1475 sayılı İş Kanunu'nun 14. maddesinde 1975 yılında 1927 sayılı Kanunla bir değişiklik yapıldı. Bu düzenleme şöyle deniyordu: "İşveren sorumluluğu altında ve sadece yaşlılık, emeklilik, malullük, ölüm ve toptan ödeme hallerine mahsus olmak kaydıyla Devlet veya kanunla kurulu kurumlarda veya yüzde 50 hissedenden fazlası Devlete ait bir bankada veya bir kurumda işveren tarafından kıdem tazminatı ile ilgili bir fon tesis edilir. Fon tesisi ile ilgili hususlar kanunla düzenlenir."

Böyle bir kıdem tazminatı fonu kurulması için çok sayıda kanun taslağı hazırlandı; ancak bunların hiçbiri yasalaşmadı. 2002 yılında hazırlanan İş Kanunu Tasarısında da bu konu ele alındı. 2004 yılında ise bir Kıdem Tazminatı Fonu Taslağı hazırlandı. Ancak, İstihdam Paketi'nin ilk biçiminde bu konuda yeni bir düzenleme öngörüldü. Buna göre, bugüne kadar tartışılan kıdem tazminatı fonu yerine, bireysel emeklilik sistemi getiriliyordu. İşverenler çalıştırdıkları işçiler adına her ay işçi ücretinin belirli bir oranında belirlenecek olan parayı, bireysel emeklilik şirketlerinden birinde işçi adına açılacak hesaba yatıracaktı.

Bu yeni öneri, Meclis'e sunulurken geri çekildi.

İkinci önemli nokta, kiralık işçi bürolarının kurulmasıydı. Avrupa sendikacılık hareketi önemli bir geri adım atarak, kiralık işçi bürolarını kabul etti (TWA). Ancak Türkiye'de bu konu gündeme gelmemişti. İstihdam Paketi'nin ilk taslağında, 4857 sayılı İş Kanunu'nun kiralık işçiliği düzenleyen 7. maddesinde bir değişiklik yapılması ve kiralık işçi bürolarının kurulması öngörülmüyordu.

Bu yeni öneri de Meclis'e sunulan taslakta yer almadı.

Ancak önümüzdeki dönemde bu iki konu da yeniden gündeme gelecektir. Sendikalarımızın bu konuda duyarlı ve uyanık olmasında yarar vardır.

İstihdam Paketi, 15 Mayıs 2008 günü kabul edilen 5763 sayılı Yasa (İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun) biçiminde Meclis'ten geçti.

Bu yasa ile istihdamda bir artış beklemek hayalciliktir. Bazı işveren temsilcileri de yaptıkları açıklamalarda işverenlere bu Yasa ile sunulan olanakların istihdam artışını teşvik etme açısından yetersiz olduğunu ileri sürdüler. Sermayedarlar bu Yasayla sağlanan imkânları yetersiz bulmakta, daha büyük tavizler istemektedir.

Bu Yasa ile, işverenlerin eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırma yükümlülüğü kaldırıldı. Ayrıca işverenlerin sırtındaki sosyal güvenlik primi yükü önemli ölçüde azaltıldı. Diğer taraftan, işçilerin yararına kullanılması gereken İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklarının amaç dışı bir biçimde kullanılması da gündeme geldi.

Türkiye'de işsizlik sorunu tarihimizin hiç bir döneminde görülmeyen boyutlara ulaşmıştır. İstihdam Paketi adı altında kabul edilen Yasa ise istihdamı artırma konusunda hiç bir katkıda bulunmayacağı gibi, sermayeye yeni tavizler vermenin ötesinde bir işe yaramayacaktır.